

**Recenzja pracy habilitacyjnej oraz dorobku
pana dr Krzysztofa Marii Komendarka-Tymendorfa**

prof. dr hab. Krzysztof Podejko

Warszawa, 19 listopada 2021r.

Zlecniodawca recenzji

Senat Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku na podstawie uchwały nr 197/2021 z dn. 5 października 2021r. wyznaczył moją osobę recenzentem komisji habilitacyjnej do oceny osiągnięć pana dr Krzysztofa Marii Komendarka-Tymendorfa.

Do zlecenia dołączona została dokumentacja złożona przez habilitanta:

- kwestionariusz osobowy;
- kopia dyplomu nadania stopnia doktora sztuki muzycznej;
- pełna dokumentacja w formie papierowej i elektronicznej;
- dzieło artystyczne w formie elektronicznej – płyta „Reviolation” oraz płyta „Quantum of Silence”;
- autoreferat;
- wykaz dorobku;

Dane habilitanta

Pan dr Krzysztof Maria Komendarek-Tymendorf, urodził się w

Nauka i studia

habilitant naukę gry na skrzypcach rozpoczął w Żyrardowie. Nauczycielkami jego były panie: mgr Małgorzata Dębska oraz mgr Magdalena Muszyńska.

Następnie kontynuował naukę w Warszawie w ZPSM im. Karola Szymanowskiego, a jego pedagogami byli: prof. Maria Ślubicka-Podejko, mgr Paweł Rybkowski, a po zmianie instrumentu na altówkę mgr Marceli Szczerek.

W 2007r. Rozpoczął studia wyższe w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w klasie prof. Ireny Albrecht i as. Błażeja Maliszewskiego. Studia ukończył z wyróżnieniem w roku 2012.

W 2018r. podjął dodatkowe studia podyplomowe na kierunku Zarządzania Kulturą w Administracji Rządowej, Samorządowej i w Organizacjach Pozarządowych, w PAN w Warszawie, które ukończył z wyróżnieniem.

W roku 2018 uzyskał stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka, nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Temat rozprawy doktorskiej „Zagadnienia wykonawcze i interpretacyjne sonaty na altówkę solo (1959) Fiodora Drużynina oraz sonaty na altówkę solo op.135 nr 3 (1982) Mieszysława Wajnberga.

W trakcie studiów dr Krzysztof Komendarek-Tymendorf nagradzany był licznymi stypendiami polskimi i zagranicznymi:

- w ramach programu Erasmus w Wiedniu, studia u prof. Wolfganga Klosa;
- Apollon Musagete Quartet, Alban Berg Quartet;
- Nordic Baltic Festival Platform Fellowship;
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska”;
- Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego „Twórca Kultury”;
- Stypendium ZAIKSu Fundusz Popierania Twórczości.

Nagrody

- laureat I nagrody 25th. Young Musician Interantional Competiotion „Citta di Borletta”;
- 2016 r. Nagroda Miasta Gdańska dla Młodych Twórców Kultury;
- 2016r. Tytuł Osobowości Pomorza;

- 2017r. Nagroda Rektora Akademii Muzycznej w Gdańsku odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej”;
- 2018r. Nagroda Rektora Akademii Muzycznej w Gdańsku III stopnia;
- 2021r. Wyróżnienie magazynu Pizzicato z Luksemburga za album „Reviolation” i „Quantum of Silence”.

Kameralistyka

- współzałożyciel Balthus Quartet – członek w latach 2007-2012r.;
- duet smyczkowy „Duo del Gesu”współ ze skrzypkiem Arnaudem Kowalskim w latach 2010 do dziś.

Zatrudnienie

- 2012 – wykładowca-asystent w klasie prof. Ireny Albrecht w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku;
- 2014-2018 asystent, specjalność altówka w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku;
- 2018 adiunkt, specjalność altówka i kameralistyka w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

OCENA DOŁĄCZONEGO DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Habilitant wskazał dwie płyty CD jako najważniejsze osiągnięcia w rozumieniu ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym, zgodnie z art.219 ust.1 pkt 2 z dn. 20.07.2018r. Prawo O Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. Z 2020r. Poz.85 z późniejszymi zmianami). Tytuły płyty CD to: „Reviolation” i „Quantum of Silence”.

Pierwsza płyta „Reviolation” zawiera dwie sonaty, stanowiące dwa filary, a uzupełnieniem są utwory H. Vieuxtempsa i G.Bacewicz. Interpretacja sonaty F. Drużynina jest interesująca i przekonująca. Artysta zaprezentował pełną paletę barw i możliwości sonorystycznych altówki. Bardzo trafna artykulacja współ z dobrym pulsem i dobrym tempem (cz.II) świetnie ukazuje charakter scherzanda. Przeciwwstawione są im śpiewność i liryka cz. III. Wykonawca posługuje się

piękną wibracją i są to niewątpliwe walory artystyczne wykonawcy. Słuchając Sonaty na Altówkę Solo Fiodora Drużynina, wirtuoza i członka legendarnego kwartetu „Beethoven”, nie sposób nie zauważyć pewnych odniesień do solowych sonat skrzypcowych E.Ysay’a.

Sonata Mieczysława Wajnerberga składa się z 5 części - z czego części I, III i V są wyzwaniem technicznym i interpretacyjnym dla wykonawcy, zawierają bowiem skomplikowane sekwencje dwudźwiękowe i akordowe oraz zagęszczoną fakturę. Habilitant świetnie pokonał wszystkie czające się na wykonawcę trudności. Jestem pod wielkim wrażeniem części II i IV, nawiązującymi charakterem do kwartetów Szostakowicza. Stanowią one pole do wykazania wrażliwości wykonawcy. Pan dr K.Komedarek-Tymendorf świetnie uchwycił „szostakowiczowski” klimat pełen nostalgii, smutku i pewnej stagnacji. Na wyróżnienie zasługują również piękne fragmenty grane *sotto voce*, spokojnie poprowadzona kantylena i logiczne operowanie czasem.

W kompozycji – miniaturze Henri Vieuxtemps „Capriccio homage a Paganini” usłyszymy piękną linię melodyczną i prostotę, przeplataną reminiscencjami utworów Niccolò Paganiniego.

Utwór Grażyny Bacewicz, napisany w oryginale na skrzypce solo, chętnie instrumentowany jest na altówkę i wiolonczelę. Habilitant trafnie oddał w nim charakter taneczny i wirtuozowski.

Na drugiej płycie „Quantum of Silence” znajdujemy aż czternaście utworów. Od baroku, poprzez Sonatę „Pieśń” Arama Chaczaturiana, „Taniec, Sarabandę i Kadencję” K.Pendereckiego, do utworów współczesnych, młodych kompozytorów polskich. Stylowo i z dużą dozą wirtuozerii zagrana przez habilitanta zabrzmiała XVII wieczna Passacaglia Heinricha I.F. Bibera.

Sonata „Pieśń” A.Chaczaturiana o charakterze kadencyjnym, z powracającym motywem początkowym, dała artyście możliwość zaprezentowania wrażliwości i opanowania instrumentu, różnorodności artykulacji oraz pięknej kantyleny.

Ciekawie zabrzmiała kompozycja Tadeusza Dixy p.t. „Elegia” ze zróżnicowaną fakturą i efektami kolorystycznymi. Utwór ten stanowi pole do opisu dla ukazania zmian charakteru muzyki, fantazji i emocji oraz różnych technik wibracyjnych. Również utwór Magdaleny Kurdziej „Summer Evening” zabrzmiał barwnie i z ciekawymi efektami kolorystycznymi i tremolowymi. Klasyczne już utwory K. Pendereckiego „Taniec, Sarabanda i Kadencja” brzmią świeżo w interpretacji artysty. Płytę zamyka kompozycja Anny Ročławskiej-Musiałczyk „Przestrzeń”, której autorka ukazała możliwości instrumentu, a habilitant uwypuklił różnorodność technik i barw.

Konkluzja

Obie płyty ukazują profesjonalny warsztat wykonawczy, szerokie możliwości instrumentalne, różnorodność artykulacji, dynamiki i ekspresji habilitanta. Uważam, że wnoszą twórczy wkład w rozwój polskiej kultury. Dzieło artystyczne przyjmuję z uznaniem.

OCENA OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

Pan doktor Krzysztof Komendarek-Tymendorf przedstawił więcej niż obszerną listę działalności artystycznej od roku 2011 do chwili obecnej. Tylko po roku 2018 (otrzymaniu tytułu doktora) to około 200 pozycji aktywności artystycznej: 7 koncertów solowych, 53 koncerty kameralne, 25 koncertów symfonicznych. W tym czasie prowadził jako wykładowca 22 kursy muzyczne.

Jako prowadzący grupę altówek koncertował z orkiestrami m. in.: RIAS Jugendorchester, EURO SFK Symphony Orchestra, Salzburger Philharmonie Orchester, czy Mahler Orchestra.

Występował w prestiżowych salach takich jak Berliner Philharmonie, Herkulesaal w Monachium, Musikverein w Wiedniu, Tivoli Concertsal w Danii. Na liście dyrygentów, z którymi współpracował są m.in.: Pierre Boulez, Tadeusz Strugała, Jerzy Maksymiuk, Krzysztof Penderecki.

Pełna lista osiągnięć budzi respekt nie tylko z powodu ilości, ale rozległości zainteresowań i wszechstronności habilitanta. Pan doktor Krzysztof Komendarek-Tymendorf jest wszechstronnie wykształconym artystą solistą, kameralistą oraz muzykiem orkiestrowym o ogromniej aktywności i pasji muzycznej.

Dorobek habilitanta doktora Krzysztofa Komendarka – Tymendorfa jest bogaty, a aktywność artystyczna różnorodna i znacząca w polskim środowisku muzycznym. Według mnie spełnia wszystkie założenia ustawy i oceniam go wysoko.

OCENA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH

Od roku 2012 habilitant był asystentem w klasie altówki prof. Ireny Albrecht, a od 2018r., po uzyskaniu tytułu doktora pracuje samodzielnie.

Pan doktor przedstawia długą listę osiągnięć studentów- absolwentów, wychowanków wspólnie z prof. Ireną Albrecht, takie jak liczne stypendia zagraniczne i nagrody na konkursach. Niebagatelny jest fakt, iż wielu studentów uzyskało pracę w różnych orkiestrach i szkołach.

Habilitant jest autorem artykułów „Mieczysław Wajenberg, Fiodor Drużynin – altówka wyzwolona” oraz „Wajenberg – o przyszłości altówki” – portal Meakultura.

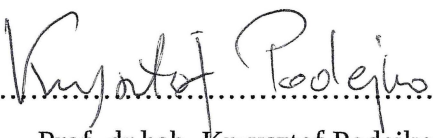
„Wajenberg on the Future of Viola” – Journal of the American Viola Society.

Do jego osiągnięć naukowo-dydaktycznych trzeba dodać jeszcze prowadzenie jako wykładowca 22 kursów muzycznych, 5 prelekcji, zasiadanie w 5 komisjach konkursowych i udział w licznych kongresach, konferencjach i sympozjach.

Jest to bardzo bogaty dorobek. Ocena osiągnięć naukowo-dydaktycznych jest pozytywna i w mojej opinii spełnia wszystkie warunki ustawy.

KONKLUZJA

Po analizie całości Autoreferatu i wysłuchaniu dzieła muzycznego stwierdzam, że wszelkie przewidziane wymogi zawarte w artykule 219 ust.1 pkt 2 z dn. 20.07.2018r. (z późniejszymi zmianami) doktor Krzysztof Komendarek-Tymendorf spełnia w sposób satysfakcjonujący.

.....
Prof. dr hab. Krzysztof Podejko